

A RENDÉSZETTUDOMÁNY PERIFÉRIKUS HATÁRKÖVEI

*Dr. Fábrián Adrián tanszékvezető egyetemi docens
Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Közigazgatási Jogi Tanszék*

Gondolatok a „közigazgatási jogi” veszélyről¹

A leghétköznapibb kifejezések definiálása okozza általában a legnehezebb feladatot a kutató számára. Különösen nehéz a helyzet, ha az adott „hétköznap” kifejezés megjelenik a jogi szabályozásban, és ezáltal jogi szakkifejezéssé, (határozatlan) jogi fogalommal is válik. A „veszély” éppen ilyen kifejezés.

A veszély, amennyire benne rejlik a mindennapi természetes folyamatokban és emberi tevékenységekben, legalább ilyen mértékben áthatja az egész jogrendszert. A jogalkotó mindig is számolt a veszélyhelyzetekkel és az azokat megelőző veszélyhelyzetekkel: jogszabályok segítségével igyekezett kivédeni azokat. A különféle veszélyekre, fenyegetésekre ugyanúgy tekintettel van a munkajog (pl. veszélyes munkakör) mint a polgári jog (pl. veszélyes üzem).

Sőt egész jogágak épülhetnek a veszély (és a veszélyhelyzet) fogalma köré, gondolunk itt a büntetőjogra, amely a „társadalomra veszélyesség”-et veszi alapul, erre építkezik, de ugyanez elmondható a szabálysértési jogról is, amely a „társadalomra veszélyesség csekély foka” mellett a „közigazgatásra való veszélyességet” is tárgykörébe vonja.

A továbbiakban arra keresek választ, vajon a veszély és a veszélyhelyzetek milyen formában találhatók meg a magyar közigazgatási jogban, illetve a közigazgatási jog milyen eszközökkel „kezeli”, vagy éppen próbálja megelőzni a különféle veszélyeket.

1. A veszély fogalma

Veszélyt, veszélyhelyzetet számtalan körülmény idézhet elő (pl. természeti erők vagy emberi magatartás), de a közigazgatási jogban a veszély mindig kapcsolódik az emberhez, az emberi tevékenységhez.

Először is azért, mert a veszélyek az embert fenyegetik. (Azok a fenyegetések, amelyek az embert, annak valamely érdekét, értékét nem érintik, kívül esnek a közigazgatási jogon). A veszély – másképpen fogalmazva - a jogrend által védett értékekre van (vagy lehet) káros hatással, ilyen - az emberhez kötődő - értékek különösen az élet, testi épség, az egészség, a vagyonbiztonság, a természetes és az épített környezet.

---

¹ Az alább közölt írás az eredetileg a Tanulmányok a „Határellenőrzés a veszélyhelyzetek tükrében” című tudományos konferenciáról, Pécsi Határőr Tudományos Közlemények VI. Pécs, 2006. 51-57. oldalakon azonos címen publikált tanulmány átdolgozott változata.

A közigazgatási jog, illetve a közigazgatás a veszélyt vagy úgy próbálja elhárítani, hogy a veszélyforrást semlegesíti különféle jogi (hatósági) eszközökkel, vagy úgy, hogy a veszély „célpontjainak” (az embereknek) a figyelmét hívja fel a fokozott óvatosságra, a veszély kockázatára.

A veszéllyel rokon fogalom a jogban a vis maior terminus technikus, amely a polgári (kötelmi) jog tipikus veszélye. A veszély és a vis maior, annak ellenére, hogy közös bennük az, hogy nemkívánatos állapotot eredményezhetnek, nem azonos kategóriák:

- a veszély általában emberi tevékenységből fakad, míg a vis maiort erőhatalom okozza;
- a vis maior dolgokat veszélyeztet, rongál, vagy semmisít meg, illetve meggátol valamilyen kötelezettség teljesítésében, míg a veszély – közvetve vagy közvetlenül - az embert veszi célba;
- a vis maior előreláthatatlan és kivédhetetlen.²

A veszély fogalmára nincs egységes definíció a közigazgatási jogban, arra azonban találunk példát, hogy ágazati jogszabály értelmezi a „saját veszélyét”. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény alkalmazásában veszélynek minősül „*valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre*”³.

Az is előfordul ugyanakkor, hogy adott veszélyfajta meghatározására a jogszabály csak egy utaló (merőben formális) rendelkezést tartalmaz. A veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képesítéséről 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet alkalmazásában veszélyes áru például a „Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) hatálya alá tartozó anyag és tárgy”⁴.

2. „Veszélyek” az Alaptörvényben

A közjog területén nem csak a közigazgatási jog, hanem az alkotmányjog is foglalkozik a veszély kategóriájával. Az Alaptörvény (csakúgy mint korábban az Alkotmány) maga is meghatároz olyan veszélyforrásokat, illetve veszélyhelyzeteket, amelyek jelentőségüknél fogva indokolják az alaptörvényi szabályozást. Témánk szempontjából az alkotmányos szabályozás azért kíván meg részletesebb vizsgálódást, mert az Alaptörvényben nevesített veszélyek bekövetkezésének elhárítása a közigazgatási jog feladata.

² Vis maiorról bővebben ld. Lábady Tamás: A magyar magánjog (polgári jog) általános része. Dialóg Campus, Budapest-Pécs 1997. 235. o.

³ 24. pont

⁴ 2. § a) pont

Az alkotmányjogi eszközök igénybevételére akkor kerülhet sor, ha a veszély (vagy annak kockázata) olyan súlyos⁵, hogy

- rendkívüli állapotot, vagy
- szükségállapotot eredményez, vagy
- (alkotmányjogi) veszélyhelyzetet idéz elő.

Ezekben az egyes esetekben alapjogok gyakorlása felfüggeszthető vagy korlátozható, rendkívüli államhatalmi szervek hozhatóak létre (pl. Honvédelmi Tanács) vagy bizonyos hatáskörök nem gyakorolhatók (pl. rendkívüli állapot vagy szükségállapot idején az Országgyűlés nem mondhatja ki a feloszlását és nem oszlatható fel).

A veszélyek elhárításában szinte valamennyi alkotmányos államhatalmi szervnek juthat szerep, pontosabban feladat. A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be. A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel - sarkalatos törvényben meghatározottak szerint - egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.⁶

A veszély lehet olyan fokú is, amely különleges – egyéb körülmények között megengedhetetlen – eszközök alkalmazását indokolhatja: a Honvédséget példának okáért az alkotmányos rend megdöntésére, vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot tömeges mértékben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos erőszakos cselekmények esetén, az Alaptörvény rendelkezéseinek megfelelően kihirdetett szükségállapot idején lehet felhasználni, akkor, ha a rendőrség alkalmazása nem elegendő.⁷

Az alkotmányjog a veszélyek „minősített” eseteit szabályozza. Azokat a fenyegetéseket, amelyek nem érik el az alkotmányos szabályozás küszöbét, alacsonyabb szintű (és különböző jogágakhoz tartozó) jogszabályok rendezik.

---

⁵ Az Országgyűlés hadiállapot kinyilvánítása vagy idegen hatalom fegyveres támadásának közvetlen veszélye (háborús veszély) esetén kihirdeti a rendkívüli állapotot, és Honvédelmi Tanácsot hoz létre; a törvényes rend megdöntésére vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, továbbá az élet- és vagyonbiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos, erőszakos cselekmények esetén szükségállapotot hirdet ki.

⁶ Alaptörvény 53. cikk (1)-(2) bek.

⁷ Alaptörvény 50. cikk (1) bek.

3. Az „ismert” veszély

A közigazgatási jogban a veszélyek – kissé önkényesen - két csoportra oszthatóak, az egyik csoportba azok a fenyegető tényezők tartoznak, amelyek előre nem láthatóak, az ellenük való védekezés lehetőségei ezért igencsak behatároltak. Ezekre az általános, vagy „ismeretlen” veszélyekre vonatkozó jogi szabályozást jórészt a közigazgatási eljárásjogban találjuk meg.

A másik csoportba azok a veszélyek, fenyegetések tartoznak, amelyek olyan emberi tevékenységekkel függnek össze, amelyeknek az effajta kockázata ismert. A jogalkotó a jogi szabályozás útján igyekszik a veszély bekövetkeztének esélyét, a kockázatot minimalizálni. Elsőként az általam „ismert” veszélynek nevezett fenyegetésekre vonatkozó normatív szabályozás jellegzetességeit vizsgáljuk meg. Az ilyen típusú veszélyeket is elsősorban a hatósági jogalkalmazás eszközével igyekszik a jog „megszelídíteni”. Előfordul, hogy előzetes engedélyhez kötött a veszély „forrásának” behozatala, tárolása, például: *„veszélyes állapot tartását, illetőleg szaporítását jogszabály vagy hatósági határozat megtilthatja, illetve feltételhez kötheti. A veszélyes állatok körét, valamint tartásuk, szaporításuk, illetve a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit külön jogszabály állapítja meg”*.⁸

Szintén találunk rá példát, amikor a veszély lehetőségét magában hordozó emberi tevékenység fokozott hatósági kontroll alatt áll, beleértve természetesen a hatósági engedélyezést is: pl. a veszélyes hulladékok kezelése általában csak a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség engedélyével végezhető.⁹ Továbbá: *„Az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet folytatni kívánó természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet - a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivételekkel - a tevékenység megkezdésével egyidejűleg ezt köteles bejelenteni az egészségügyi államigazgatási szervnek. A bejelentést az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározottak szerint, elektronikus úton kell megtenni a telephely, illetve ennek hiánya esetén a székhely szerint illetékes egészségügyi államigazgatási szervnek.”*¹⁰

Nem csak a veszély forrását próbálja biztonságossá tenni, hanem a veszély célpontját is igyekszik megóvni a közigazgatási jog. Ide tartozik például, hogy *„a veszélyes állapot tartási helyeül szolgáló ingatlanon, ingatlanrészen az állat fajának feltüntetésével a veszélyre felhívó jól látható tartós jelzést kell elhelyezni”*¹¹.

Tekintettel az uniós irányelvekre, egyre gyakori szabályozási mód, hogy a veszélyes tevékenységet folytatóknak nem engedélyeztetési kötelezettségük van a hatóságok felé, hanem „csak” bejelentési, illetve regisztrációs feladatuk: „A

⁸ 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről 20. § (7) bek.

⁹ 98/2001. (VI. 15.) Korm. Rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről 8. §

¹⁰ 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról 29. § (1)-(2) bek.

¹¹ 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről 20. § (4) bek.

veszélyes anyagokat és a veszélyes keverékeket - a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - Magyarország területén gyártó, forgalmazó az azokkal kapcsolatos gyártási, forgalomba hozatali tevékenység megkezdésével egyidejűleg, az egészségügyért felelős miniszter 34. § (4) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott rendeletében foglaltak szerint, a biztonsági adatlap, vagy a biztonsági adatlap és a címketerv csatolásával köteles elektronikus úton bejelenteni az egészségügyi államigazgatási szervnek, ha a veszélyes anyag az 5. § (3) bekezdése szerinti magyarországi jegyzékben, illetve a veszélyes keverék a terméknylvántartásban még nem szerepel. A bejelentő köteles az általa bejelentett veszélyes anyag és keverék biztonsági adatlapjának változását és a forgalmazás megszüntetését is elektronikus úton jelenteni.”¹²

Ha az engedélyes nem követi a jogszabályi előírásokat, azaz a veszély kockázata növekszik, ebben az esetben a hatóság a veszély forrását igyekszik felszámolni: a tevékenység folytatására vonatkozó engedélyt visszavonja, mint például a villamos energia termelésének engedélyezése során is: a Magyar Energia Hivatal, ha az engedélyes számára hazai és uniós jogszabályok alapján kiadott határozatokban meghatározott kötelezettségeinek megszegése esetén, köteles visszavonni az engedélyt, ha az engedélyes a kötelezettségeinek nem képes eleget tenni, illetőleg a villamosművet az ellátás biztonságát, az élet-, egészség-, üzem- és vagyonbiztonságot, illetve a környezetet súlyosan veszélyeztető módon üzemelteti.¹³

Látható, hogy a jogi szabályozásban rendszerint elkülönül a veszélyeztetés és magának a veszély bekövetkezése. A közigazgatási jog elsődlegesen a veszélyeztetés (vagyis a veszélyt megelőző helyzet) szabályozására koncentrálna.

A veszélyeztető helyzet kialakulása önmagában elegendő különféle közigazgatási jogi szankció alkalmazására (pl. pénzbírság, engedély visszavonása). Amennyiben a veszély (és ezáltal a védett jogi értékekben a „károkozás”) bekövetkezik, akkor az így kialakult helyzet sokkal súlyosabb, rendszerint büntetőjogi (pl. közveszély okozás), vagy akár alkotmányjogi (pl. szükséghelyzet) megítélés alá is eshet.

A fenti példák is jól illusztrálják továbbá, hogy az „ismert” veszélyek elhárításában a közigazgatási jogban a hatósági jogalkalmazásnak meghatározó szerepe van. Ez a hatósági jogalkalmazás bizonyos esetekben – ahogy látni fogjuk - egyértelműen rendészeti tevékenységet jelent.

4. A rendészet szerepe a veszélyek elhárításában

A veszélyek korábban is megjelentek a közigazgatási jogban, a rendészet fogalma körében. Lorenz von Stein – a rendészettudomány klasszikusa - szerint a

¹² 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról 6. § (1) bek.

¹³ Vö. 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról 96. § (1) bek.

rendészet funkcionális értelemben kizárólag a „közveszélyek” elhárítását jelenti. Materiális értelemben a rendészet pedig része a közigazgatásnak.¹⁴ Stein a rendészetet két fő ágra osztotta:

- biztonsági rendészet, amelynek feladata a veszélyelhárítás,
- igazgatásrendészet egyes területei, amelyek meghatározott veszélyek ellen védenek.

Magyary Zoltán megállapítása szerint a rendészeti hatalom az a része a közhatalomnak, amely a közigazgatásban avégből érvényesül, hogy a közrendnek egyesek által való megzavarásával szemben védekezzenek.¹⁵

Azóta is számos hazai tudományos értekezés foglalkozott, illetve foglalkozik a rendészet fogalmának meghatározásával.¹⁶ Ezek ismertetése nem tartozik jelen dolgozat tárgyához, azt azonban mindenképpen ki kell emelni, hogy a rendészetre vonatkozó fogalom-meghatározásokban a – számos eltérésen kívül – azonosság az, hogy a rendészet központi eleme a közbiztonság, a közrend, vagy mindkettő.¹⁷

A rendészet tehát kizárólag azokkal a veszélyekkel szemben igyekszik fellépni – jórészt szintén a hatósági jogalkalmazás eszközével -, amelyek vagy a közbiztonságot, vagy a közrendet, – Szamel Lajos nyomán – a jogi rendet¹⁸ fenyegetik.

A különféle fenyegetések, veszélyek elhárítására vonatkozó közigazgatási jogi normákat meglehetősen nehéz aszerint kategorizálni, hogy adott esetben vajon „csupán” hatósági jogalkalmazásról van szó, vagy kifejezetten rendészeti tevékenységről. Számos határeset mellett találunk azonban „vegytiszta” rendészeti előírásokat is a közigazgatási jogban, vagyis olyan veszélyeket, amelyek kifejezetten a közrendet, a közbiztonságot veszik célba.

Általában a veszély fenyegeti – számos egyéb közt - az embert és a közrendet (közbiztonságot) egyaránt: építési hatósági engedély a jogszabályok keretei között akkor adható, ha az építmény megépítése, tervezett használata, fenntartása

¹⁴ Stein - Kautz: Az államigazgatás és az igazgatási jog alapvonalai. Budapest 1890. 104. o.

¹⁵ Magyary Zoltán: Magyar közigazgatási jog. Kézirat. 166-167. o.

¹⁶ Csak néhány ezek közül: Ernyes Mihály: A magyar rendőrség története. Budapest 2002. 23. o. Petrovics László: Közrendészeti tudomány és a magyar rendőri gyakorlat. Budapest 1884. 12-13. o. Szamel Lajos: A modern rendészetfogalom és következményei. Studia Juridica Universitas Pécs Publicata, Pécs 1995. 261. o. Nyíri Sándor: A rendészeti igazgatás elvi kérdései. Belügyi Szemle 1998. 1. sz. Baraczka Róbertné - Szikinger István: A rendészeti igazgatás. Magyar Közigazgatási Jog. Különös rész európai kitekintéssel. Budapest 1999. 383. o. Balla Zoltán: A rendészet fogalmának tisztázásához. Magyar Közigazgatás 2000. 1. sz. Beregnyei József: Rendvédelem, rendészet értelmezése, viszonya és kapcsolata a határőrséghez. In: Pécsi Határőr Tudományos Közlemények I. Hautzinger Zoltán (szerk.), Pécs 2002. 28. o.

¹⁷ Vö. Ivancsics Imre: Hozzászólás a rendészet meghatározásához. In: Pécsi Határőr Tudományos Közlemények I. 2. o.

¹⁸ Szamel Lajos: A modern rendészetfogalom és következményei. In: Studia Juridica Universitas Pécs Publicata, Pécs 1995. 261. o.

nem okoz a környezetében olyan káros hatást, amely a terület rendeltetésének megfelelő mértéket meghaladná, az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztetné.”¹⁹

Ugyanakkor arra is találunk példát, hogy a fenyegetés kifejezetten „közveszély”: *„jogszabály eltérő rendelkezése hiányában tilos a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt közterületen, nyilvános helyen - ideértve az ott lévő járművek belső tereit is -, valamint közforgalmú közlekedési eszközön birtokolni”*²⁰.

5. Az „ismeretlen” veszély

„Ismeretlen” veszélyek alatt azokat a veszélyeket értem, amelyek előre nem láthatóak, de bármikor bekövetkezhetnek, és hatással lehetnek az emberi életre. A közigazgatási jog ezekkel az „ismeretlen” veszélyekkel kizárólag akkor foglalkozik, ha az ember (a fenyegetett) közigazgatási jogviszonyban áll, azaz általában ügyfél.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) számos rendelkezésében felbukkannak azok a veszélyek, amelyek az ügyfélre „leselkednek”. A Ket. összhangban áll a vizsgált anyagi közigazgatási jogszabályokkal abban az értelemben, hogy a hatósági eljárásra vonatkozó szabályok között is megtaláljuk a közigazgatás általános veszélyelhárító funkcióját. E funkció ellátását szolgálja az ideiglenes intézkedés jogintézménye: *„a hatóság – tekintet nélkül a joghatóságára, valamint a hatáskörére és az illetékességére – hivatalból köteles megtenni azt az ideiglenes intézkedést, amelynek hiányában a késelem elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna”*²¹.

A Ket. másrészt maga is fellép a veszélyhelyzetek kialakulása ellen, kimondja többek között például, hogy *„jogutód hiányában a jogszabálysértő, illetve a közérdeket sértő vagy veszélyeztető állapot megszüntetéséről a hatáskörrel rendelkező hatóság hivatalból intézkedik”*²².

A veszélyek, pontosabban a veszéllyel fenyegető helyzetek azonban nem csak az ügyfél, hanem a hatóság tevékenységére is hatással lehetnek. A helyszíni ellenőrzést *„a megfigyelni kívánt tevékenység folytatása idején, nem székhelyként bejelentett magánlakásban pedig - kivéve, ha a szemle sikeres lefolytatása más időpont választását teszi szükségessé - munkanapon 8 és 20 óra között lehet végezni. A szemlét úgy kell végezni, hogy az a szemletárgy birtokosának munkáját, a rendeltetésszerű tevékenységet lehetőleg ne akadályozza. Életveszéllyel vagy súlyos kárral fenyegető helyzet veszélye miatt, továbbá közrendvédelmi, közbiztonsági,*

¹⁹ 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 36. § (1) bek.

²⁰ 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről 3. § (1) bek.

²¹ Ket. 22. § (3) bek.

²² Ket. 16. § (5) bek.

illetve törvényben meghatározott más fontos okból a szemle haladéktalanul megtartható”.²³

A Ket.-ben szabályozott fenyegető helyzetek a különös eljárási szabályokban konkretizálódnak, abból a szempontból leginkább, hogy a veszélyeztetett jogi értékeket tovább pontosítja a jogalkotó. A különös közigazgatási eljárási jogszabályok számos veszélyhelyzetet, fenyegető veszélyt tartalmaznak, amelyeket gyakran speciális hatósági eszközökkel lehet megelőzni.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény kimondja többek között, hogy telekalakítási, illetve építési tilalom rendelhető el a településrendezési feladatok megvalósítása, végrehajtása, továbbá a természeti, környezeti veszélyeztetettség megelőzése, továbbá a természet-, illetve a környezet védelméről szóló törvényekben foglaltak érvényre juttatása érdekében.²⁴

6. Összefoglaló gondolatok

A közigazgatás feladatai, funkciói²⁵ között meglátásom szerint fontos, bizonyos szempontból kiemelkedő szerepet tölt be a közigazgatás veszélyelhárító, veszélymegelőző funkciója. A közigazgatás mindazonáltal nem csak a veszélyek bekövetkezését törekszik megakadályozni, hanem a kialakult veszélyhelyzetek többségét is közigazgatási szervek hárítják el.

A rendőrség, a polgári védelem, a katasztrófa-elhárítás feladatai között egyaránt megtalálható a veszélyek semlegesítése. A tűzoltóság is ebbe a körbe sorolható, ugyanis például a „*tűzoltásvezető a tűz által veszélyeztetett és a tűz oltásához szükséges területen minden tevékenységet korlátozhat, megtilthat, elrendelheti az illetéktelen vagy a veszélyeztetett személyek, valamint az anyagi javak eltávolítását, a terület kiürítését*”²⁶.

Könnyen belátható, hogy az emberi tevékenységek további specializálódásával a veszélyek, a veszélyforrások köre is egyre differenciáltabbá fog válni. A közigazgatási jognak, annak érdekében, hogy a jövőben is eleget tudjon tenni veszélymegelőző, és -elhárító funkciójának rugalmasan kell követnie a tényleges állapotokat. Ez vonatkozik mind a szervezetre, mind a veszélyek kivédése érdekében igénybe vehető – adott esetben jogi – eszközökre.

²³ Ket. 57/A. § (1)-(2) bek.

²⁴ Éptv. 20. § (1) bek. b) pont

²⁵ Bővebben: Lőrincz Lajos – Takács Albert: A közigazgatás-tudomány alapjai. Rejtjel, Budapest 2001. 145. o.

²⁶ 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 7. § (3) bek.